

Ministerieel besluit houdende vaststelling van ontwerp van lijst van als monument te beschermen Villa Vogelzang te Waasmunster

VLAAMS MINISTER VAN BESTUURSZAKEN, BINNENLANDS BESTUUR,
INBURGERING, TOERISME EN VLAAMSE RAND,

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, l, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 13 juli 2009 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij de besluiten van de Vlaamse Regering van 24 juli 2009, 4 december 2009, 6 juli 2010, 7 juli 2010, 24 september 2010 en 19 november 2010,

BESLUIT :

Artikel 1. Het ontwerp van lijst van de volgende voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten, wordt vastgesteld overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001, 21 november 2003, 30 april 2004, 10 maart 2006 en 27 maart 2009 :

Wegens de historische in casu de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde en de sociaal-culturele waarde

Villa Vogelzang met tuin en tuinhek, zoals afgebakend op bijgevoegd plan, gelegen te Waasmunster, Nijverheidslaan 76

bekend ten kadaster:

Waasmunster, 1ste Afdeling, Sectie B, perceelnummers 768F, 768N DEEL

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

1° de *historische* waarde, in casu de cultuurhistorische en architectuurhistorische waarde:

"Villa Vogelzang" werd in 1913-14 op de Waasmunsterse heide aanvankelijk opgericht als buitenverblijf in opdracht van R. Verbrugge-Piloy, fabrikant te Sint-Niklaas. Het is een zeldzaam relict van de oudste grote heidevilla's die hier door een kapitaalkrachtige elite werden gebouwd en waarvan de bouw mede bepaald werd door de exclusieve landschaps-historische context. Zij vormden mee de aanzet tot stedenbouwkundige evolutie van het heidegebied in een riante residentiële villawijk waarin het boskarakter echter nog sterk aanwezig bleef.

Cultuurhistorisch getuigt de villa van de internationale stroming van het regionalisme in de eerste helft van de 20ste eeuw, die zich manifesteerde in de kunst, literatuur en architectuur. De eerste bouwfase van het landhuis is architectuurhistorisch van belang als nog sterk herkenbare en representatieve, vroege en exemplarische uiting van het regionalisme in de villabouw in Vlaanderen in het begin van de 20ste eeuw. Elementen refererend aan de regionale hoeve-architectuur blijken zowel uit het globaal voorkomen als uit details van de constructie. Ook het later aangebrachte rieten dak kadert binnen de toenmalige regionalistische bouwstijl. Het landhuis werd enigszins aangepast en uitgebreid (1940-1942) door de gerenommeerde Gentse architect Charles Hoge, mogelijk bijgestaan door zijn zoon Gerald. Het aanvankelijke landhuis werd aldus met nieuwe gedeelten verweven tot een stijlvol en pittoresk uitgewerkt monumentaal geheel in traditionalistische stijl. Naar vormtaal en materiaalgebruik is de vergroting typerend voor de "style Hoge", met daarin de door Hoge gebruikelijke referenties aan de cottagebouw; daarnaast zijn aspecten van de landelijke hoevestijl aanwezig. In het interieur zijn diverse authentieke elementen van de aankleding behouden die als ensemble ook de traditionalistische stijl van de woning illustreren met onder meer verwijzingen naar de regionale hoevebouw. In de grote zitkamer is de inbreng van Charles Hoge sterk aanwezig (schouw, lambrisering).

De gefaseerd geconstrueerde villa getuigt voor de villabouw in Vlaanderen van de langdurige toepassing van de traditionalisering waarbij zowel bij de landelijke hoevebouw als bij de cottigestijl werd aangeknoopt.

De afgebakende villatuin maakt als historische, cultuurlandschappelijke component onlosmakelijk deel uit van de villasite. De tuin met haagafsluiting, uitgewerkt houten tuinhek en aanleg in landschappelijke stijl, aansluitend bij het bebost karakter van de ruimere omgeving, is naar stijl in overeenstemming met het landelijk concept van de woning. Dit ensemble staat ruimtelijk en visueel in directe relatie met de villa en samen vormen ze historisch een entiteit met duidelijke typologische en conceptuele samenhang. Deze villatuin bevestigt ook de eigenheid van de villasite als vroeger buitenverblijf.

2° de *sociaal-culturele* waarde :

De villa Vogelzang refereert als oorspronkelijke heidevilla met belangrijke historische erfgoedwaarde aan de beginfase waarin het heidegebied maatschappelijk van belang werd als landschappelijk exclusief kader voor verblijf en recreatie binnen het Waasland. Stedenbouwkundig geëvolueerd tot een riante villawijk binnen de Waasmunsterse bossen bezit dit vroeger heidegebied door zijn typische landschapskenmerken thans

nog een toeristisch-recreatieve functie van bovenlokaal belang. Binnen deze toeristisch recreatieve context vertegenwoordigt de pittoreske en monumentale villa Vogelzang met zijn beeldbepalende karakter ook een maatschappelijk belang als waardevol erfgoedrelict en betekenisvol baken.

Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse Regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 23 juni 2006 en 5 juni 2009 (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994, 22 augustus 2006, 18 september 2009 en 11 januari 2010).

Brussel,

28 FEB. 2011

Vlaams minister van Bestuurszaken, Binnenlands Bestuur, Inburgering,
Toerisme en Vlaamse Rand

Geert BOURGEOIS